

หน้าเต่าปอบ

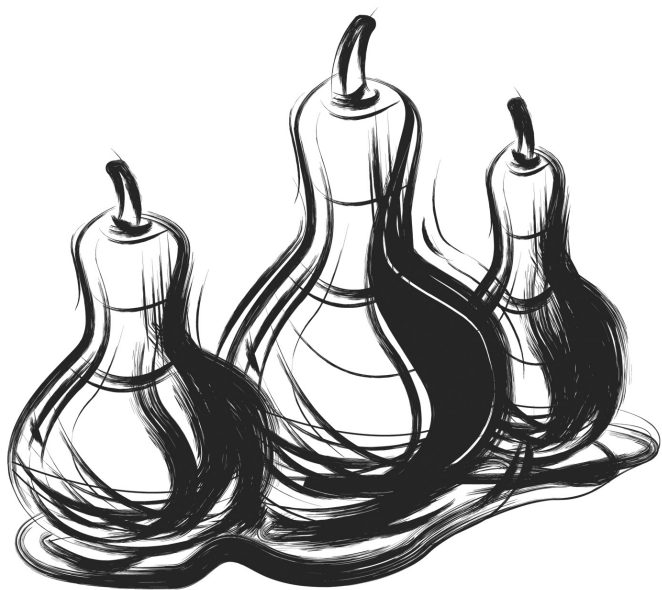

สมณะเห็นท่าทางแม่นาคแม่นายพูดกับตาวายตานาว ก็ยังรู้ว่าแม่นาคไม่เชื่อเรื่องกำเนิดฝูงคนของพระพุทธรองค์ทรงตรัสไว้ เลยบอกตาวายตานาวให้สงบลง แล้วเชิญแม่นาคเล่าเรื่องแกนฟ้าที่ชาวบ้านชาวเมืองนี้เลี้ยงผีมาเนิ่นนาน เหล่าสมณะจากเมืองแขกจะได้รู้บ้าง

แม่นาคค่อยคลายความไม่พอใจ แต่ยังไม่แน่ใจ เลยหันไปมองทางพ่ออ้ายคางเหลียมแขนค้วนที่مينหน้าไปทางอื่นข้างอิ้วพิยกพเวียดสนับสนุนเหมือนคนอื่น ๆ

“แกฟังข้าดี ๆ นา ตาวายกะตานาว แล้วบอกสมณะหน้าโง่เพื่อกันให้รู้ไว้ด้วย” แม่นาคกำชับ ช้างตาวายกับตาวานาวก็รับคำ แต่ดัดแปลงเนื้อถ้อยกระทวงความถ่ายทอดให้สมณะตามสะดวกปาก

แม่นาคขึ้นเสียงเป็นคำขับใส่ลูกคอกยี้คยาวตามเคยว่า

“มาเยอ ---” แล้วเล่าได้เนื้อความว่า กาลเมื่อก่อนโน้น นานจนนับไม่ได้ มีสัตว์หนึ่งสี่ขา มีสองขา ตัวใหญ่มีหัวเท่ากุดคอย มีชีวิตอยู่นานมานับร้อยนับล้านอสงไขย จนครั้งนั้นก็ล้มตายลง คงเหลือแต่ซากหักเห็นเป็นชอกกระดูกกระดูกกะโหลกอลงกรณ์ด้วยเขาทั้งคู่รูปลายทั้งสองคำฟ้า มีจุมูกเป็นตั้งเรียงเป็นรูเป็นคูเป็นซุมเป็นหลุมเป็นโพรง มองโล่งโถงราวถ้ำคูหาหมโหฬารพันลึกจนไม่อาจวัดวหาขนาดได้

นานนักหนาหากำหนดไม่ได้ ก็มีเครื่องวิเศษผลิตเป็นเหล่าเป็นกอเกี่ยวกระหวัดกวดบังเกิดออกจากภูตังภูจุมูกนั้นแล้วเติบโตใหญ่ทอดยาวเป็นเครือเหลือมหัศจรรย์พรรณนาไม่จบได้ เมื่อถึงเวลาแล้วมีหมากน้ำเต้าปุงพันผูกเป็นลูกเป็นหน่วยด้วยกันเป็น 3 หน่วย แต่ละหน่วยโตขนาดซากกะโหลกสัตว์นั้น ปุงก็คือขนาดโตใหญ่นั้นแหละ

หมากน้ำเต้าแต่ละหน่วย นานเข้าก็แก่แลดูเกลี้ยงเกลา ถ้าเผาผ่องอำไพ ผิวหมากน้ำเต้าเปล่งปลั่งมดั่งมเด็จพระอุไรอันเรืองรอง คุไปก็คล้ายท้องอุทรของแม่ผู้มารดานารีข้างในหมากน้ำเต้าก็มีผู้มีคนถือกำเนิดเกิดเป็นตนเป็นตัว มีหัว มีหู มีแขนขา หน้าตาและมือตีน บ้างกอดก่ายปายป็นแออัดยัดเยียดเยียดเสียดสับสนอลหม่าน แล้วกู่ก้องร้องขานคร่ำครวญป่วนปั่นลั่นไปไม่หยุดหย่อน ด้วยอยากออกไปข้างนอกหมากน้ำเต้าปุงอันห่อหุ้มคลุมปิดมิดชิดทุกทิศทุกทาง

เสียงดังลั่นสนั่นสายกระแสดแพร่หัตถ์ถึงผู้เป็นผู้มีอำนาจ

มีวาสนาฟ้าถึงดิน ฝีมือแสดงแสดงพลังทั้งสิ้นให้เป็นที่อนเป็นที่
 แห่งที่เดือดแดงดังแสงไฟ แล้วชูชันชอนไชให้ชุ่มชื้นชุกชุก
 เคล้ากระเต้ากระเต็งเขย่งเย็ดเฮ็ดเวียกงาน ครั้นบัดเดียว
 หนึ่ง หมากรน้ำเต้าระเบิดเปิดเป็นรูเป็นหลุมลุ่มลึกโถงตลอด
 ผู้คนข้างในได้ทางพลางเอาหัวเอาตัวลอบบุเบียดออกมาทาง
 รูเดี่ยวเป็นโกลาหลเหมือนมดแตกรัง

บริเวณปากรูอันผีใต้ที่มีชีชีสอดเสียดเสียดเป็นเกลียว
 ไว้เป็นไอร้อนพลังแรง บรรดาผู้คนบุเบียดเบียดแย่งออกมา
 เลยหมี่เกรียมหมองคล้ำ แล้วมีบ้างที่ต่างดำดั่งตะโกตต เส้น
 ขนเส้นผมเป็นปมปุ่มขยุ้มเป็นหมัดหมอยหึ่งฮอยหงิก ๆ งอ ๆ
 ก็มีเกินประมาณ ที่เส้นผมเหยียดยาวขนานสลวยพลีวลม
 ก็มากมีรวมตดำเดินขบวนทำสงครามไม่รู้จักรหยุดหย่อน

แต่แล้ว เสียงวิงวอนอ้อนออกมาจากหมากรน้ำเต้ายัง
 อลเวง ฝีมือต้องแสดงแสดงพลังอีกครั้งคราว ที่นี้ไม่แรงรัด
 รุกเร้าเหมือนหนแรก ค่อย ๆ เอาที่อนแห่งแฉงแทรกแยกเย็ด
 เฮ็ดเวียกงานเยือกเย็นเป็นน้ำเป็นนวล ผู้คนข้างในนับไม่ถ้วน
 เมื่อมีช่องทางพลางเอาหัวเอาตัวลอบบุเบียดออกมาเหมือน
 ปลวกชอนไชออกจากไม้โพรง และโป่งดินจอมในจักรวาล
 บรรดาผู้คนพวกนี้เลยไม่กร้านไม่เกรียมเหมือนพวกก่อน ๆ
 ผิวพรรณปานปลวกปอน ๆ ตั้งแต่นั้น

ฝูงคนบุเบียดออกจากหมากรน้ำเต้าทั้งรูร้อนและรูเย็น
 รวมแล้วมีมากตั้งทวาย มีหลายตั้งน้ำ แต่ล้วนเป็นผู้หญิง

กับผู้ชายเกี่ยวข้องเป็นพี่น้องท้องหมากน้ำเต้าเดียวกัน แบ่ง
ได้ 5 พวก สองพวกแรกออกจากภูร้อนตัวคล้า ๆ เรียกลม
กับเรียกลี สามพวกหลังออกจากภูเย็น ตัวไม้คล้าเรียกเลิง
เรียกลอ เรียกกลาง

พวกคนลมกับคนลือออกมาก่อนนับเป็นพี่ ส่วนพวกคน
เลิง คนลอ คนกลาง ออกมาทีหลังนับเป็นน้องได้เรียงลำดับ
ไป ฅับันดาลให้เติบโตใหญ่ถ้วนหน้าก็พากันจับคู่สู่สมล้องเสพ
ในหมู่พี่น้องท้องน้ำเต้าเผ่าพันธุ์เดียวกัน แล้วยกย่องหมาก
น้ำเต้าเป็นเค้าตันผีผู้ให้กำเนิดเกิดเป็นคน ส่วนซากสัตว์มี
สองเขาก็เป็นตันผีมีคุณ เรียกว่าควยบัง โควยบัง ตั้งแต่นั้น

คนลม คนลือ คนเลิง คนลอ คนกลาง ต่างรู้ว่ามีการกำเนิด
ในท้องหมากน้ำเต้า แต่ไม่รู้ว่าใครทำรุกวางทางลอคให้สอด
ตัวออกมาได้ ต่างเสาะหาแล้วสอบถามต่อ ๆ กันไปก็ไม่ได้
ความใดใด เลยพร้อมกันยกย่องผู้ั้นว่าผี แต่บางคนก็เรียก
ผีตามแต่ปากจะเปล่งออกมา ตั้งแต่นั้นก็พร้อมพากันว่ากล่าว
เป็นทำนองตีเกราะเคาะไม้ให้เป็นมิ่งเป็นขวัญ ยกขึ้นเป็นผี
สำคัญผีใหญ่ที่จับไม่ได้และมองไม่เห็น แต่เป็นใหญ่อยู่เมือง
แมนบนแดนฟ้าเบื้องสูงเรียกผีฟ้า บางที่ก็เรียกผีแดนเมือง
แมนเมืองฟ้าตั้งแต่คราครั้งนั้น

ฝูงคนพวกนี้ออกหาของกินตามป่าเขาถ้ำเนาไพร มีผล
หมากกรากไม้ หัวเผือก หัวมัน หัวกลอย กับสัตว์ในหนอง
น้ำต้วน้อย ๆ อย่างกึ่ง หอย ปู ปลา เขียด อั้ง บั้ง แมลง

แมงต่าง ๆ รวมไปถึงของกินได้มีในหุบเขาและทุ่งราบ ก่อนจะกินทุกครั้ง ต้องฉีกเนาะเจาะแหว่งแบ่งวันของสิ่งนั้นให้ผีแดนกินด้วยทุกราวไป แม้แต่จะวงน้ำกินก็ต้องวงให้ผีแดนก่อนเสมอ

คน 5 จำพวก เป็นพี่น้องท้องน้ำมากเข้าเดียวกัน ทั้งหมดล้วนผีแดนที่มึน ๆ กระจุก ๆ กระจุก ๆ แล้วกระตอกให้ออกจากหมากน้ำเต้า 3 หน่วย มีรูปร่างไม่สูงไม่ต่ำได้เสียได้ระดับกัน แต่หน้าตาทำทางมีต่าง ๆ ไป พวกหนึ่งมีหน้าตั้งคุมเกวียนเกือบจะกลม ๆ พวกหนึ่งกลมราวหน้าแวงหรือเคียนเพี้ย พวกหนึ่งเหมือนแกลังตากให้เป็นเหลี่ยมมุมมน ส่วนอีกพวกหนึ่งเป็นเหลี่ยม ๆ รี ๆ

คนฝูงนี้ไม่รู้จักทอผ้าผืนก่อนสไบ ล้วนเปลือยเปล่าทุกคนไป ไม่ว่าจะผู้ใหญ่ ไม่ว่าจะเด็ก ไม่ว่าจะผู้หญิง ไม่ว่าจะผู้ชาย จะมีอยู่บ้างเป็นบางคนเอากายไม้ใบไม้มาห่อหุ้มเนื้อตัวในบางส่วนที่ใช้เจ็บเหน็บเหนียวเมื่อยล้า หรือมีเลือดตกยางออกเมื่อจะลงว้ายส่องท่องเล่นในหนองบึงและลำธารก็ถอดทิ้งไปแล้วหาใหม่จากกริมทางกลางเถื่อน

ผืนดินถิ่นที่ของคน 5 จำพวก เป็นสมบัติของผีแดน เพราะเมื่อหลุดออกจากท้องหมากน้ำเต้า พวกเขาได้เห็นดินเป็นแผ่นอยู่แล้ว มีทั้งที่ราบที่ลุ่มที่ขุมเป็นโชคเขิน และที่เทิงเป็นเนินมีเถื่อนถ้ำโถงโพรงฝังหน้าผา

เบื้องหน้าของคนทั้งหลายโน้นก็เป็นเขาใหญ่ยอดเยี่ยม

โทยมอย่างพยับเมฆ พื้นสีเขียวขาวดำแดงดูดิเรกตั้งแก้มถึ
 ปรตบปรตบ คั่นดวงตะวันส่องระตมก็ตื่นตาเต็มไปด้วย
 แสงสีมีวาวแววระวบ ๆ ที่แว้งแว้งอยู่วับ ๆ ที่มองเห็นเป็น
 พระเนนดินขุนเขาใหญ่ก็มีหินประคุดประดับแล้วละเลื่อม ๆ
 บ้างอกง้าเป็นแ่งเง้อมออกชะงุ้มชะงอกเป็นชะงอนผา ถัด
 ออกไป คีลาผุดผืนเป็นแผ่นพุดะเพิงพิก บางแห่งก็เห็นหัก
 หินเห็นเป็นร่องเป็นรอยร้าวรานร่าคาญระคาย เหตุด้วยน้ำฟ้า
 น้ำฝนหล่นลงมาละลายละเลงลงเป็นหยาดหยัดหยดย้อยยะ
 เยือกเย็นเป็นเหน็บหนาวในบางคราวบางครั้ง คน 5 จำพวก
 พอได้หยุดยั้งแยกกันอยู่เป็นหมู่ ๆ อันเหมาะสมชมรมกัน

หุบเขากับทุ่งราบที่คน 5 จำพวกร่อนเร่พเนจรเป็นพราน
 ไพร มีพืชพันธุ์ว่านยาทั้งยืนต้นและล้มลุกน้อยใหญ่สลັบกัน
 มีทั้งตะแบกแทรกตะเคียน ตรงพื้นเตียน ๆ มีหมู่ต้นรังกับ
 ละคร้อยขึ้นซ่อมแซมแนมด้วยเครือเขาเถาอย่างทวายเลื้อยคลุม
 เป็นพุ่มเป็นพวงหวงลมหวงตะวันจนมไม้ใหญ่โค่นลง

ราวไพรไม้ป่ามีผลอุดมไปด้วยมะม่วง มะขวิด ขนุน หว่า
 พุทรา มะพลับ มะพร้าว ตาลโดนด นอกจากนั้นยังมีพวก
 ไม้พืชเป็นโอสถ ว่านยาวิเศษธรรมชาติ เช่น พิมเสน กฤษณา
 หนาดโหลดทะนง จันทนา มหาศค่างตี่นาคราช โทสุกลัม
 พัก เพชรสังฆาตชอนดอกดงกำยาน ราเชนชะมดหมู่กระวาน
 ว่านวิเศษ สหัสคุณเทศชันทองทาโรราชพฤกษ์กะเพราแดง
 พญาสัตบรรณสมุลแว้งว่านน้ำ ตามที่มีบอกไว้ในมหาพน

พรรณนา ล้วนมีคุณต่อบรรดาคน 5 จำพวก เก็บกินเป็นอาหารและเป็นยาสมุนไพรให้บรรเทาแล้วรอดตายในบางคราว

คน 5 จำพวก ชมรมอยู่ตามราวไพร่ติดกับป่าโปร่งโล่ง ไร่ไร่มุม ๆ ตอน ๆ มีโนนเนินควนขนอนเทงเทิงโคลนเลนกับ โปนทรายเป็นก่ายกอง ไม้ได้รายลำพองรำพึงรำพัน นอกจากนั้นทั้งที่ใกล้ ๆ และไกล ๆ ยังมีตั้งรังร่วมเรียงเหยียงหาด มองเห็นเป็นเหล่า ๆ หมูจิ้งจ่างกิ่งองงามตระหง่านด้วยต้น ยาง พวกช้อยแคคางนางตะเคียนเห็นคับคั่ง มีกระตังกล้วย กล้ายที่ตีบสุกห้ามกำตัด คน 5 จำพวกที่พากันกัดกินเกลือกกลาตทั้งกลอยเกลือกกับเผือกมันทุกวันไป

พนมไพรในพนัสพะเนินคงล้วนวัวควาย โขลงข้างกวาง ทรายกระตังแรดแผดเสียงสะท้อนสะท้อน ฟานเนื้อก็แน่น เกลือกนุแดงตาด หมูละมั้งแรดระมาดระมัดกาย ชะมดคนมัน หมายเม่นหมี่หมู่มู่วะทิงเถื่อนโคถึก ผนวกผนีกกระจงกระจอกกระรอกกระแตตุ่นกระต่าย ตะกวดตะกายแล่นลื่นอึเห็น เขี้ยละเหยยะเหี้ยหันโหยอาหาร ผุ่งถึงวอกออกทะเลยานกระโจม กระโจนโยนโยกยะยวบไม้ หมูค่างปางชะนีตอกให้เสียงโหย หวน นางไม้ไซมดครวญครวญครวญครวญทั้งพื้นไพร จักจั่นกับ เไรไชยขับปีกระงมป่าประจำตง คนทั้ง 5 จำพวกอยู่กลางพง ก็ได้แต่เช่นพลีผีไพรด้วยอ่อนน้อมยอมจำนน

ทั้งจุฬพนมมหาพนยังพรรณนาไก่อ้าพญาลอบประยูรยุง กระหอดกระเรียนเป็นฝูง ๆ ร่อนร้องระงังไพร นกเงือกจาก

พรากก็เพรียกไปหาอาหาร กระลุมพู่พระตกโผผ่านกระตัว
กระเด็นสาธิตการวังตะเวนทางเขนกระทากระทังโนรี เสียง
สุโหนกเสนาะมีทั้งตาปีตาชาติไม่ขาดแคลน

ครั้นตะวันลับเหลี่ยมเขาเงาไม้ลงปลายแดนขอบฟ้า แดด
ผีตากผ้าออยู่โพล์พลั้พริ้ว ๆ พริบ ๆ จะลึกลับ เสียงผีโป่ง
ผีป่าผีตงผีถ้ำล้าหมื่นผามาหน่น้ำหนนบก เสียงกู่ก้องร้องกระหึ่ม
ตรึมไปตกนอกขอบฟ้าแมนแดนฟ้าตั้งฟ้าต่อ คน 5 จำพวก
นั้นเล่าเฝ้าแต่หตห่อเหี่ยวหู่ด้วยไม่รู้ว่าบรธาตำเนียงเสียง
เหล่านั้นคืออันใด ทั้งหมดก็ได้แต่เช่นพลีผีเณให้คุ้มครอง
ป้องกันนิรันดร์มา

แณหลวงหยั่งรู้ว่าคน 5 จำพวกสถัญจรไพรไม่รู้จักทำ
ไรไถนา ก็ส่งแณแต่งลงมาให้สอนไถนาทำไร่ แล้วทอผ้า
ทอหูกทอผ้าเตี่ยวหุ้มทำใหญ่ทำน้อย แล้วให้ปลูกแปลงแต่ง
คองน้องพี่พวกสาวหนุ่มให้เป็นผิวเป็นเมียกัน แต่งเหย้าอยู่
เรือนแถวเป็นแนว มีลูกหญิงลูกชายมากนิก แล้วสั่งให้ลูก
หญิงเป็นใหญ่ให้สืบสายแทรกดูแลเหย้าเรือนของพ่อแม่ปู่ย่า
ตายาย ลูกชายให้เป็นบ่าวข้าหาอยู่หากินให้ลูกหญิงผู้เป็น
นาย เมื่อถึงเวลาจักเล่นจักหัวให้ร้องรำลูกคอคำขับ แณ
หลวงก็ให้แณแต่งทำตำรับกรับโกร่งฆ้องกลองกับปี่ช้อ แล้ว
สอนให้พ่อนับเคล้าคลอครั้นเครงเพลงต่าง ๆ แต่นั้นมา

เมื่อบอกเล่าหมดแล้ว แม่นายผู้ได้ชื่อจากพวกแขกว่า
นาคะ แล้วเปล่งเสียงว่านาคหรือแม่นาคของบ้านพานเมือง

แผนก็เหลี่ยมของไปรอบ ๆ ดูหน้าสมณะทั้งหลายนั่งขัดสมาธิสงบอยู่

สมณะบอกตาวายตานาวว่าคำแม่นาคเล่ามาเป็นเรื่องเท็จที่คนเราแต่งขึ้นเหมือนเรื่องพราหมณ์เกิดจากปากพรหมไว้หลอกลวงคนโง่

แม่นาคฟังคำถ่ายทอดแล้วโมโห คนอื่น ๆ ก็โมโห แต่ข้ายตัวหนึ่งอยู่กับพวกผู้ว่าวกุ่มหนึ่ง

สมณะรู้อาการก็บอกตาวายตานาวให้ถามว่า แถนของแม่นาคมีรูปร่างหน้าตาอย่างไร อยู่ที่ไหน

แม่นาคบอกว่าแถนอยู่บนฟ้า เป็นผี ไม่มีใครเห็นหน้าตาได้ แล้วย้อนถามว่าผีของพวกสมณะหน้าตาอย่างไร เคยเห็นหรือ

สมณะบอกผ่านสองผู้เฒ่าว่า ภูตผีปีศาจเป็นเรื่องเหลวไหล สมณะพวกเราไม่มีเรื่องเหลวไหลอย่างนี้ เรามีแต่สมณโคตม มีพุทธเจ้าตรัสรู้แล้ว ผู้ทรงธรรมอันประเสริฐโปรดสัตว์ทุกส่วนในโลก

แม่นาคถามว่าหน้าตาอย่างไร

สมณะทั้งหลายก็ให้แม่นาคกับพวกเธออยู่ให้สมณะพวกหนึ่งยกผ้าจีวรเป็นม่านกันออกจากโถงนั้น แล้วสมณะทั้งหมดก็พากันก้มกราบพร้อมกันสามครั้งไปที่พระพุทธรูปตั้งอยู่บนแท่น มีรูปเทียนดอกไม้มีดอกบัวเป็นสำคัญบูชาหน้าแท่น

สมณะหัวหน้าบอกผ่านตาวายตานาวว่า รูปตั้งอยู่ที่นี่คือ

พุทธองค์ที่ปรินิพพานไปนานหลายร้อยปีแล้ว พวกเราเอา
ไม้มาแกะสลักรูปไว้ มีรูปร่างหน้าตาอย่างนี้ แล้วชี้ไปที่องค์
พระพุทธรูปแกะจากไม้

“เขาเชิญมา เอาลงเรือมาด้วย พวกข้าชนข้ามน้ำข้าม
เขามาเอง” ตาวายกับตานาวแย่งกันเล่าให้พวกแม่น้ำได้ยิน

“เขาเป็นผู้สาวหรือผู้บ่าว” แม่น้ำคถาม

“เป็นผู้ชาย ไม่ใช่ผู้บ่าว ไม่ใช่ผู้สาว” ตานาวบอก

“เป็นผู้ใหม่” หลายคนถาม

ตาวายกับตานาวถ้อยคำถาม แล้วสมณะให้คำตอบว่า
เป็นคน เป็นเจ้าชายก่อน แล้วบวชเป็นสมณะจนตรัสรู้เป็น
พุทธะ

แม่น้ำคฟังคำอธิบายผ่านผู้ล่่ามสองคน แล้วนั่งมองดู
พระพุทธรูปอยู่อย่างนั้นเป็นนาน ในที่สุดก็บอกสมุณบริวาร
ที่มาด้วยว่า

“ยิ่งดูก็ยิ่งเหมือนคนคน ไม่เหมือนผี อย่างนี้จะทำอะไรได้
จะให้น้ำให้ทำให้ฟ้าให้ฝนได้ยังไง”